

Сдружение „Алтернативна енергия“ продължава да „твори закони“

Заинтересованите страни са взели дейно участие в предложенията си до екипа, подготвящ промените в ЗУТ

Савин Ковачев

Инвеститори от цялата страна се обединяват в искането си за промяна на ЗУТ, касаещ възобновяемите енергийни източници, познати като ВЕИ. Сдружение „Алтернативна енергия“ заедно с едни от водещите фирми в България, като СТС – Солар – Габрово, „МИКС-2000“ – София, „Техносън“ ЕООД – Бургас, входираща на 20.03.2009 година предложение за промяна, изпратено до зам.-министъра на МРРБ.

**ДО САВИН КОВАЧЕВ
ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР МРРБ**

ОТНОСНО: ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА ОТ 24.02.2009 Г.

УВАЖАЕМИ Г-Н ЗАМ.-МИНИСТЪР,

С настоящото, в качеството си на инвеститори в производството на електроенергия от възобновяеми източници - фотоволтаични инсталации - изразяваме становището си по изготвения от МРРБ проект за изменение и допълнение на Закона за устройство на територията и по-специално относно параграф 49 от него, който гласи следното:

§49. В чл. 147 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:
  - а) думата „одобряване“ се заменя с думите „представяне и съгласуване“.
  - б) създава се т. 13:
„13. Фотоволтаични системи с мощност до 100 киловата за собствени битови и стопански нужди“
2. В ал. 2 след текста „ал. 1, т. 1, 3, 5, 7, 12“ се добавя текстът „и т. 13“.

Приветстваме инициативата на МРРБ за промяна и съответно осъвременяване на ЗУТ. Динамиката в развитието на страната ни, произтичаща от присъединяването ни към ЕС, налага и синхронизация и актуализация на нормативната уредба. Поради тази причина си позволяваме да Ви направим ПРЕДЛОЖЕНИЕ за:

1. В предложената т.13 към чл. 147 да се замени терминът „системи“ с термина „централи“.

Мотивите за това наше предложение са следните:

Законодателят досега е приел, че техническите устройства за производство на електрическа енергия се наричат „централи“ - НЕЗАВИСИМО от мощността им дали е 1W или е 100MW. Справка - в цялата законова и подзаконова нормативна база, свързана с темата.

Конкретно в целия текст на действащия ЗУТ се използва терминът „централи“, когато се има предвид производство на електрическа или топлинна енергия. А в новопредложената т.13 се има предвид именно производство на електрическа енергия.

Регулацията на обектите за производство на електрическа енергия в другите закони използва термина „централа“. Това е важно условие за идентичност на обекта, както и за относимост и свързаност на проблематиката. Държавата насърчава производството на електрическа енергия ПО ЕДИН-ЕДИНСТВЕН НАЧИН – чрез преференциална цена при изкупуването, определена от ДКЕВР. От своя страна ДКЕВР определя цени за „електрически централи“, а не за „системи“. Когато построената фотоволтаична централа предава искане до Енергоразпределителната фирма за изкупуване на произведената електроенергия, то ще откаже, тъй като работи по Закона за енергетиката където липсва „система“ за производство на електрическа енергия, а има „централа“. По този начин обектите по т.13 отново ще

бъдат ЗАКОНОВО ОГРАНИЧЕНИ и икономически безсмислени. Отново ще ги има в Европа, а у нас не.

Терминът „централа“ е правилен, защото включва в себе си всички „системи“, от които е изградена фотоволтаичната централа като: „следяща система“; „енергогенерираща система“; „електрическа система за контрол и инвертиране на напрежението“ и други. Тоест и най-малката „централа“ се състои от „системи“, които са взаимно свързани. А „системите“ се състоят от „елементи“ и т.н.

Терминът „система“ не е технически издържан в случая като обобщаваща приставка при назоваването на цялостен обект за производство на електрическа или топлинна енергия. Независимо от мощността това е „централа“ за производство на електрическа енергия.

Практиката показва, че един термин в нормативната уредба, който позволява свободно тълкуване, може да провали първоначалния замисъл на законодателя. Известно е, че щом може да се тълкува и обяснява, това довежда и до възможност за поява на корупционни практики и до взимане на решения извън контекста на закона.

2. Отпадане на определението „за собствени битови и стопански нужди“ също в новопредложената точка 13 в чл. 147.

С така формулираното допълнение към текста на чл. 147 от ЗУТ се създава неравнопоставеност на основата на целта на инвестиционното намерение за изграждане на фотоволтаична централа. С предлаганото изменение във връзка с чл. 137 от ЗУТ фотоволтаичните централи с мощност до 100 киловата за собствени битови и стопански нужди ще се категоризират като строеж от шеста категория, а фотоволтаичните централи с мощност над 100 киловата за собствени битови и стопански нужди, както и всички фотоволтаични централи, независимо от мощността им, които са предназначени за производство и продажба на електроенергия, остават в приложното поле на чл. 137 /1/ т.3 предл. „д“ от ЗУТ и се категоризират като строеж от трета категория.

Считаме за недопустимо категорията на строеж на фотоволтаична централа да бъде определяна не въз основа на техническите и конструктивни особености на строежа, а въз основа на това дали произведената електроенергия ще бъде за лично потребление, или ще бъде предоставена в електроразпределителната мрежа с цел продажба. Такъв критерий – стопанското предназначение на строежа – не само не е бил използван досега при определяне категориите на отделните видове строежи, но и противоречи на принципите при определяне на тези категории - в зависимост от характеристиките, значимостта, сложността и рисковете при експлоатация на обектите, а не в зависимост от целта на инвестиционно намерение.

Считаме, че с приемане на предлаганото изменение няма да се постигнат целите, заложи в Закона за възобновяемите и алтернативните енергийни източници и биогоривата и ще доведе до отлив на инвестиции в сферата на производството на електроенергия от ВЕИ, в противоречие с целите на Националната дългосрочна програма за насърчаване използването на възобновяемите енергийни източници.

За да илюстрираме, предлагаме на вниманието ви само две от възможните парадоксални ситуации, до които ще се стигне, ако текстът бъде приет в този си вид:

Инвеститор, който изгради фотоволтаична централа за собствени нужди и на когото тази електроенергия ще е недостатъчна поради факта, че получаването ѝ е много трудно прогнозируемо в краткосрочен план, ще бъде принуден да се свърже и към електроразпределително предприятие, за да компенсира недостига си. Но по този начин излишната електроенергия, произведена в пиковите часове, ще бъде предоставена в електроразпределителната мрежа и буквално ще бъде подарена на електроразпределителното предприятие, тъй като то няма да може да сключи договор за изкупуване на излишната електрическа енергия, поради категорията на обекта.

Инвеститор инсталира фотоволтаична централа за собствени нужди като обект шеста категория. На покъсен етап решава електроенергията да не я консумира повече сам, поради намалено потребление или друга

причина, а да я продава на електроразпределително предприятие. За целта на инвеститора ще му се наложи да се снабди с всички необходими документи за изграждане на обект трета категория при условие че обектът е отдавна изграден и свързан в електрическата мрежа като обект от шеста. Технически разликата между двата обекта ще бъде единствено видът електромер, който ще се използва.

Освен това така формулираното предложение запазва досегашното привилегировано положение на инвеститорите в големи фотоволтаични електроцентрали, тъй като при тях разходите по необходимите допълнителни процедури и документи, във връзка с категоризацията на обекта като трета категория, оказват многократно по-малко влияние върху общата стойност на проекта, отколкото при малките, като дори има граница в мощността, под която инсталирането на фотоволтаична централа е икономически необосновано, заради допълнителните разходи по проектиране, технически надзор, съгласуване, одобряване на проекта и въвеждане в експлоатация по реда за обект трета категория. Така усложнената процедура за присъединяване на малки фотоволтаични електроцентрали ще доведе до насочване на инвеститорите към изграждането на големи такива и ще има следните резултати:

Мощни чужди инвеститори ще изградят мегаватови проекти, печалбата от които няма да остане в България, нито ще бъдат създадени работни места, поради пълната автоматизация на този вид електроцентрали.

Изграждането на големи електроцентрали ще доведе до допълнителни разходи за електроразпределителните дружества поради необходимостта от разширение на електропреносната мрежа.

Ще увеличи многократно загубите от пренос на тази електроенергия до крайните потребители.

Няма да се даде подкрепа на населението, което чрез изграждането на малка фотоволтаична централа ще може да си осигури минимални, но гарантирани приходи, като същевременно ще разтовари електропреносната мрежа, като доближи производителите до потребителите на електрическа енергия.

С оглед на гореизложеното, като вярваме, че целта на предлаганото изменение в действителност е не да затрудни, а да стимулира инсталирането на малки фотоволтаични инсталации, Ви молим при предварителната работа по изготвяне на законопроекта, преди внасянето му в НС, в рамките на обсъждането му от екипа специалисти в представяването от Вас министерство, да вземете предвид изложените по-горе доводи и да предложите изменение на чл. 147 от ЗУТ, като в предложеното допълнение чрез създаване на нова точка 13 да отпадне изискването „за собствени битови и стопански нужди“, и предложението за изменение придобие следния вид:

§49. В чл. 147 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:
  - а) думата „одобряване“ се заменя с думите „представяне и съгласуване“.
  - б) създава се т. 13:
„13. Фотоволтаични централи с мощност до 100 киловата“
2. В ал. 2 след текста „ал. 1, т. 1, 3, 5, 7, 12“ се добавя текстът „и т. 13“.

**ЗА СДРУЖЕНИЕ „АЛТЕРНАТИВНА ЕНЕРГИЯ“
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС:**

/ Андрей Едрев /

Edrev